

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

18 Φεβρουαρίου 2013

Εισήγηση του Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου Γιάννη ΜΑΧΑΙΡΙΔΗ

Θέμα: Ενεργειακή Πολιτική Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου –

Η ενέργεια μοχλός Ανάπτυξης

Οι επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών είναι ήδη εμφανείς σε Παγκόσμιο επίπεδο αλλά και σε Εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Είναι γνωστό το πρόβλημα που δημιουργείται από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα ορυκτά καύσιμα.

Προβλήματα έκλυσης στην ατμόσφαιρα μεγάλων ποσοτήτων διοξειδίου και μονοξειδίου του άνθρακα τα οποία είναι και υπεύθυνα για την δημιουργία του φαινομένου του θερμοκηπίου που υπερθερμάνει τον πλανήτη και προκαλεί τις παρατηρούμενες κλιματικές αλλαγές με τραγικές επιπτώσεις τόσο στο περιβάλλον όσο και στην ζωή των ανθρώπων.

Στη χώρα μας το 63% της ενέργειας που καταναλώνουμε προέρχεται από εισαγόμενες πρώτες ύλες, κυρίως πετρέλαιο και φυσικό αέριο, και το 37% από εγχώριες ενεργειακές πηγές.

Από τις εγχώριες ενεργειακές πηγές το 84% είναι λιγνίτης η καύση του οποίου θεωρείται περιβαλλοντικά απαράδεκτη και μόνο το 16% προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Στο σύνολο λοιπόν της παραγόμενης ενέργειας στη χώρα μας μόνο το 6% είναι από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Οι δεσμεύσεις δε που είχαμε αναλάβει με τη συνθήκη του Κιότο σε ότι αφορά τους εκπεμπόμενους στην ατμόσφαιρα ρύπους σαν χώρα είναι μείωση κατά 8% μέχρι το 2012 και κατά 20-40% έως το 2020 σε σχέση με τα επίπεδα ρύπανσης του 1990.

Οι στόχοι αυτοί είναι ανέφικτο να επιτευχθούν με τη συνέχιση της ασκούμενης ενεργειακής πολιτικής.

Δεν μπορεί λοιπόν να προσβλέψουμε στην επιβίωση του πλανήτη μας, στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, σε ένα βιώσιμο περιβαλλοντικά αναπτυξιακό μέλλον και να διατηρούμε υποδομές παραγωγής όπως αυτές που έχουμε και στα νησιά μας, δεν μπορούμε με τις δραστηριότητες μας να συμμετέχουμε στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Υπάρχει έντονος προβληματισμός που μας επιβάλλει να δραστηριοποιηθούμε τουλάχιστον σε Περιφερειακό Επίπεδο και να τοποθετηθούμε τόσο σε ότι αφορά τις εξελίξεις στα ενεργειακά, όσο και στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα νησιά μας.

Η ενεργειακή μας εξάρτηση από τους αυτόνομους σταθμούς παραγωγής με χρήση ως καύσιμου το πετρέλαιο προβληματίζει για οικονομικούς λόγους την ΔΕΗ και την πολιτεία όσο και τις τοπικές κοινωνίες για περιβαλλοντικούς λόγους.

Η μεγάλη δε αύξηση των τιμών των καυσίμων καθιστά ασύμφορη την χρήση του. Πέραν όλων αυτών οι κατά καιρούς «αναφορές» στην τιμολογιακή πολιτική βάσει του κόστους παραγωγής στα νησιά θα ήταν καταστροφική για τις οικονομίες τους.

Η αύξηση λοιπόν των ενεργειακών αναγκών σε παγκόσμιο επίπεδο οδήγησε την επιστημονική κοινότητα να στραφεί στην έρευνα για εναλλακτικές μορφές κάλυψης των ενεργειακών αναγκών.

Έχει βεβαίως τεκμηριωθεί πως ειδικά στα νησιά μας η εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα μπορούσε να είναι

η περιβαλλοντική διέξοδος αλλά και η νέα αναπτυξιακή προοπτική τους αξιοποιώντας ακόμα ένα συγκριτικό πλεονέκτημα όπως η ανάπτυξη των ΑΠΕ.

Η πολυπλοκότητα όμως του θέματος απαιτεί πρωτίστως ενημέρωση ανάλυση και επεξεργασία όλων των πτυχών τόσο των ενεργειακών αναγκών όσο και των λύσεων και των μέσων που απαιτούνται προκειμένου να τις καλύψουμε. Σίγουρα δεν μπορούμε να συνεχίζουμε να καλύπτουμε τις ενεργειακές μας ανάγκες με τους αυτόνομους σταθμούς παραγωγής για οικονομικούς και περιβαλλοντικούς λόγους. Υπάρχει όμως έντονος προβληματισμός στις τοπικές κοινωνίες σε ότι αφορά την αξιοποίηση των ΑΠΕ.

Όλοι συνειδητοποιούμε την αναγκαιότητα μιας πιο ορθολογικής διαχείρισης των φυσικών πόρων και βεβαίως όλοι αγωνιούμε για το περιβάλλον και μέσω αυτού της βιώσιμης ανάπτυξης των νησιών μας.

Ο νησιώτης όμως βομβαρδίζεται καθημερινά με αντιφατικές τις περισσότερες φορές αναλύσεις, που τον οδηγούν αρκετές φορές σε αρνητική στάση σε οτιδήποτε έχει να κάνει με παρέμβαση στο περιβάλλον.

Θα μπορούσε βεβαίως την ίδια στιγμή ο ίδιος να συμμετάσχει σε μια προσπάθεια εξοικονόμησης ενεργειακών πόρων με την συμπεριφορά του.

Σε αυτή την κατεύθυνση όμως είναι γνωστό πως η όποια προσπάθεια είχε απογοητευτικά αποτελέσματα μιας και όπως είναι γνωστό η ζήτηση ενέργειας αντί να μειώνεται αυξάνεται.

Από την άλλη και όπου θα μπορούσαν οι ιδιώτες να συμμετάσχουν στην προσπάθεια αύξησης των ΑΠΕ μέσω μικρών επενδύσεων, φωτοβολταϊκά στις στέγες, μικρά αιολικά πάρκα, η πολιτεία αντί να ενθαρρύνει με νομοθετικές ρυθμίσεις αποτρέπει.

Είναι απαραίτητη η ανάπτυξη ενός απλού συστήματος στήριξης για την ανάπτυξη των ΑΠΕ.

Η ευρύτερη εφαρμογή νέων τεχνολογιών ΑΠΕ μπορούν να εξασφαλίσουν την παραγωγή αλλά και τη διανομή της ανανεώσιμης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Τα συστήματα στήριξης θα πρέπει να συντείνουν στη σταδιακή αντικατάσταση των άλλων μορφών ενέργειας και δη των αυτόνομων σταθμών παραγωγής ενέργειας με βάση το μαζούτ ή το πετρέλαιο.

Αυτό όμως προϋποθέτει τη σύζευξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με τα ενεργειακά συστήματα πρωτίστως, όμως απαιτείται βελτίωση των ενεργειακών υποδομών μέσω των δικτύων μεταφοράς.

Το δεδομένο λοιπόν είναι πως η παραγωγή ενέργειας από αυτόνομους σταθμούς παραγωγής με χρήση το πετρέλαιο πρέπει να είναι η τελευταία λύση.

Η αξιοποίηση της Ηλιακής, Αιολικής, ενέργειας αλλά και η εκμετάλλευση των γεωθερμικών πεδίων που υπάρχουν στα νησιά μας θα ήταν η εναλλακτική λύση πάντα με περιβαλλοντικούς συμβατούς όρους.

Επειδή η έρευνα και η τεχνολογία εξελίσσονται με ταχύτατους ρυθμούς (είναι ενθαρρυντική η εκμετάλλευση των θαλάσσιων ρευμάτων στις παράκτιες περιοχές που έχει ξεκινήσει στην Πελοπόννησο) πρέπει και εμείς να συντονιστούμε με τις εξελίξεις.

Μια τέτοια όμως προοπτική προϋποθέτει διασύνδεση των νησιών μας με την ηπειρωτική Ελλάδα και η διασύνδεση των νησιών των Κυκλάδων είναι μια αισιόδοξη προοπτική για την επίτευξη του στόχου.

Στο στρατηγικό μας σχέδιο ανάπτυξης καταγράφηκε η αναγκαιότητα της επίλυσης του προβλήματος της ανεπαρκούς ενεργειακής κάλυψης των νησιών μας.

Για την περιφέρειά μας η ηλεκτρική ενέργεια και οι πηγές της είναι βασική και απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Η έλλειψη διασύνδεσης του νησιωτικού συμπλέγματος μας με το Ηπειρωτικό Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της χώρας περιορίζει τις δυνατότητες ανάπτυξης των ΑΠΕ και συγχρόνως διατηρεί αν δεν αυξάνει την απομόνωση της Περιφέρειάς μας και την ενεργειακή εξάρτησή της από εισαγόμενα και ρυπογόνα καύσιμα.

Συνεπώς η ηλεκτρική διασύνδεση της Περιφέρειάς μας με το Ηπειρωτικό σύστημα δικαίως αποτελεί πάγιο και διαχρονικό αίτημά μας η λύση του οποίου ενδεχομένως να βρίσκεται πέραν της αξιοποίησης των ΑΠΕ στα νησιά μας και στην αξιοποίηση της επικείμενης υποβρύχιας ηλεκτρικής διασύνδεσης μεταξύ Κύπρου – Ελλάδας και Ιταλίας και ειδικότερα εάν η δική μας διασύνδεση με την Ηπειρωτική Ελλάδα αποτελέσει τμήμα της διασυννοριακής διασύνδεσης Κύπρου – Ελλάδας.

Επί αυτών θα θέλαμε μια πιο αναλυτική ενημέρωση από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και την πολιτεία.

Πρέπει λοιπόν να αποκτήσουμε μέσω των θεσμικών φορέων την απαραίτητη ενημέρωση, και το Περιφερειακό Συμβούλιο να συζητήσει και κυρίως να πάρει θέση σε ότι αφορά τα ενεργειακά ζητήματα στην περιοχή μας.

Θέλουμε να αναπτύξουμε έναν γόνιμο ενημερωτικό διάλογο με τις τοπικές κοινωνίες, να κάμψουμε τις αντιδράσεις αν υπάρχουν ή και να τις ενισχύσουμε, όπου αυτές είναι απαραίτητες.

Έχουμε περιπτώσεις όπου οι αντιδράσεις έχουν αποτρέψει λύσεις που εκ των υστέρων διαπιστώνεται πως θα μπορούσαν να είχαν θετικό περιβαλλοντικό πρόσημο, όπως επίσης υπάρχουν ενεργειακές λύσεις και επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί και που θα έπρεπε να είχαν μεγαλύτερη οπτική περιβαλλοντική ευαισθησία.

Θέσεις και απόψεις ατεκμηριώτες επιστημονικά πολλές φορές έγιναν σημαία από κοινωνικές ομάδες αλλά και από ολόκληρες τοπικές κοινωνίες με καταστροφικά αποτελέσματα για την ανάπτυξη του τόπου τους.

Δε μπορούμε λοιπόν να αποστρέψουμε το βλέμμα μας από την Αλήθεια.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο πρέπει να μπει μπροστά να ενημερώσει και να βοηθήσει προκειμένου να αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο τρόπο την γνώση και βεβαίως να βοηθήσουμε τόσο το περιβάλλον όσο και την οικονομία των νησιών μας και κατ' επέκταση της πατρίδας μας.

Να γιατί ο ενεργειακός σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο πρέπει να λάβει υπ' όψιν του και την ιδιαιτερότητα των νησιών μας.

Η ενεργειακή διασύνδεση απαιτεί ένα περιφερειακό σχεδιασμό και εκμεταλλευόμενοι τα πλεονεκτήματα των νησιών μας να προγραμματίσουμε και να υλοποιήσουμε την βιώσιμη ενεργειακή ανάπτυξη.

Έχει διακηρυχθεί σε όλους του τόνους πως οι οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις στο μέλλον συνδέονται κυρίως με την ενέργεια

Ας προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε το πρόβλημα και ας βοηθήσουμε προκειμένου η βιώσιμη ενεργειακή διαχείριση των νησιών να γίνει εφικτή και να μετατραπεί σε αναπτυξιακό πλεονέκτημα της Περιφέρειας μας.

Τα νησιά μας διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα ας το αξιοποιήσουμε.

Είναι καθήκον και υποχρέωση μας σαν θεσμός.

